

Kuluttajaliitto ry säännöt

1. Nimi, kotipaikka ja toiminta-alue

Yhdistyksen nimi on Kuluttajaliitto ry, ruotsiksi Konsumentförbundet rf, kansainvälisissä yhteyksissä englanniksi The Consumers' Union of Finland.

Yhdistyksen nimestä käytetään lyhennettä Kuluttajaliitto. Näissä säännöissä yhdistystä kutsutaan liitoksi.

Liiton kotipaikka on Helsinki ja toimialueena koko maa.

2. Tarkoitus

Liitto toimii itsenäisenä, poliittisesti sitoutumattomana ja riippumattomana kuluttajien etujen ja oikeuksien ajajana.

Liiton tarkoituksena on

- koota kuluttaja-asemastaan kiinnostuneet ihmiset toimimaan etujensa puolesta sekä edistää kuluttajatietoisuutta ja tiedostavaa kuluttajuutta.
- valvoa vapaan kansalaistoiminnan keinoin kuluttajien etuja yhteiskunnassa ja markkinoilla
- edistää oikeudenmukaisuuden ja kohtuuden periaatteita kulutuksessa
- toimia ympäristön suojelemiseksi kuluttajapolitiikan keinoin.

3. Toiminnan laatu

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto

- vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, lainsäädännön kehittämiseen, hyödyketuotantoon ja -jakeluun sekä tavaroiden ja palveluiden hyvään laatuun ja hintaan osallistumalla päätöksentekoon, tekemällä esityksiä ja aloitteita sekä antamalla lausuntoja
- seuraa alansa kehitystä kotimaassa ja ulkomailla
- harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa
- antaa neuvontaa ja koulutusta
- voi toiminnallisesti edistää liiton tarkoituksen tukemiseksi toimivien aatteellisten rekisteröityjen ryhmien toimintaa
- voi tukea taloudellisesti liiton tarkoituksen tukemiseksi toimivien rekisteröityjen yhdistysten tai muiden yhteisöjen toimintaa.
- voi toimia oikeutettuna yksikkönä kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi ja panna vireille edustaja- ja ryhmäkanteita
- voi harjoittaa tieteellistä ja muuta tutkimustoimintaa

Liitto voi olla jäsenenä sellaisissa kotimaisissa ja kansainvälisissä yhteisöissä ja elimissä, joiden jäsenyys edistää liiton tavoitteita ja sen toimialaan kuuluvien asioiden hoitamista.

Liitto voi omistaa toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta.

Toimintansa tukemiseksi liitto voi ottaa vastaan avustuksia ja lahjoituksia, järjestää arpajaisia ja rahankeräyksiä sekä harjoittaa tarkoitukseensa liittyvää kustannus- ja konsulttitoimintaa. **Liitto voi tarjota kuluttajille kulutushyödykkeitä yhteishankintoina.**

Liiton toiminta ei saa johtaa voiton tai muun taloudellisen ansion hankkimiseen siihen osallistuville eikä se saa muutenkaan muodostua pääasiassa taloudelliseksi.

4. Liiton kieli

Liiton pöytäkirjakielenä on suomi. Liiton kokouksissa ja muissa sen järjestämissä tilaisuuksissa voidaan myös

käyttää ruotsia tai muuta kulloinkin soveltuvaa kieltä.

5. Liiton jäsenet

Liiton varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä oikeuskelpoinen yhdistys.

Kuluttajayhdistykseksi kutsutaan varsinaisena jäsenenä olevaa kuluttajien etuja ajavaa yhdistystä, jonka säännöissä yhdistyksen toimintaa, tarkoitusta ja jäsenyyttä sekä sääntöjen muuttamista ja yhdistyksen purkamista koskevat pykälät ovat Kuluttajaliitto ry:n hallituksen hyväksymät.

Muuksi varsinaiseksi jäsenyhdistykseksi voidaan hyväksyä yhdistys, joka hyväksyy liiton tarkoituksen.

Liiton tukijäseneksi voidaan hyväksyä sellainen oikeushenkilö tai yksityinen henkilö, joka hyväksyy liiton tarkoituksen.

Varsinaiseksi jäseneksi ja tukijäseneksi hyväksymisestä päättää liiton hallitus. **Liiton hallitus voi siirtää tukijäseneksi hyväksymisestä päättämisen Kuluttajaliiton hallituksen hyväksymälle liiton toimihenkilölle.**

Liiton kunniapuheenjohtajaksi tai kunniajäseneksi voidaan kutsua hallituksen esityksestä liittokokouksen päätöksellä yksityinen henkilö, joka on erittäin merkittävällä tavalla edistänyt liiton toiminta-ajatuksen toteuttamista.

6. Jäsenmaksut

Liiton varsinaisilta jäseniltä perittävän vuotuisen jäsenmaksun suuruudesta ja maksutavasta päättää valtuusto. Jäsenmaksun suuruus voidaan määrätä siten, että se on porrastettu varsinaisten jäsenyhdistysten jäsenmäärien perusteella ja se voi olla eri suuruinen kuluttajayhdistyksillä ja muilla varsinaisilla jäsenyhdistyksillä.

Tukijäsenenä olevan oikeushenkilön jäsenmaksun suuruus voidaan määrätä siten, että se on porrastettu jäsenyhteisön jäsenmäärän tai liikevaihdon mukaan.

Tukijäsenen jäsenmaksusta päättää liiton hallitus vuosittain.

Tukijäsenenä olevan yksityisen henkilön jäsenmaksu voi olla eri suuruinen kuin tukijäsenenä olevan oikeushenkilön jäsenmaksu.

Kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenellä ei ole jäsenmaksuvelvollisuutta.

7. Toimielimet

Liiton toimielimet ovat liittokokous, valtuusto ja hallitus.

Liiton päättävä toimielin on valtuusto siten, että sen toimivaltaan kuuluvat kaikki ne asiat, joita yhdistyslaissa tai näissä säännöissä ei ole nimenomaan määrätty liittokokouksen tai hallituksen käsiteltäväksi. Liiton toimeenpanevana elimenä on hallitus.

8. Liittokokous

Varsinainen liittokokous kokoontuu joka toinen vuosi viimeistään marraskuussa.

Ylimääräinen liittokokous pidetään, jos valtuusto tai hallitus pitää sitä tarpeellisena tai jos vähintään kymmenesosa (1/10) liiton äänioikeutetuista jäsenistä sitä kirjallisesti hallitukselta vaatii tai liittokokous niin päättää.

Liittokokouksen kutsuu koolle hallitus. Liittokokouksesta on annettava ennakkoilmoitus liiton verkkosivuilla

viimeistään kaksi kuukautta ennen kokousta. Kokouskutsu on julkaistava liiton verkkosivuilla vähintään kuukautta ennen kokousta. Erittäin kiireellisesti koolle kutsuttava ylimääräinen liittokokous voidaan kutsua koolle ilman ennakkoilmoituksen antamista.

Jos liiton jäsen tai vähintään kaksikymmentä yhden tai useamman varsinaisen jäsenen henkilöjäsentä haluaa saada jonkin asian liittokokouksessa käsiteltäväksi, siitä on tehtävä kirjallinen esitys hallitukselle viimeistään kuusi (6) viikkoa ennen liittokokousta. Hallitus esittää asiasta lausuntonsa liittokokoukselle.

Liittokokoukseen voidaan osallistua hallituksen, valtuuston tai liittokokouksen niin päättäessä tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana. **Liittokokous voidaan pitää ilman kokouspaikkaa hallituksen, valtuuston tai liittokokouksen niin päättäessä. Tällöin jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.**

Näissä säännöissä tarkoitettulla kuluttajayhdistyksellä on liittokokouksessa yksi ääni 100 vuorokautta ennen liittokokouksen ajankohtaa todetun jäsenmääränsä mukaisesti jokaista alkavaa 50:tä jäsenmaksunsa maksanutta jäsentä kohden. Jäsenmäärää laskettaessa otetaan huomioon vain sellaiset yhdistyksen jäsenet, jotka ovat hoitaneet jäsenmaksuvelvoitteen kuluttajayhdistystä kohtaan ja joiden osalta kuluttajayhdistys on hoitanut jäsenmaksuvelvoitteen liitolle viimeistään 100 vuorokautta ennen liittokokousta. Kuluttajayhdistys voi lähettää liittokokoukseen enintään niin monta liittokokousedustajaa kuin sillä on ääniä liittokokouksessa. Yhdistyksen on päätettävä liittokokousedustajien äänimäärien jakautumisesta liittokokousedustajia valitessaan paitsi, jos yhdistys lähettää vain yhden liittokokousedustajan, jolloin edustajan äänimäärä on yhdistyksen koko äänimäärä tai jos yhdistys lähettää yhtä monta liittokokousedustajaa kuin sillä on ääniä liittokokouksessa, jolloin jokaisella edustajalla on yksi ääni.

Äänimäärä tulee määritellä kokonaisina ääнинä.

Liiton tukijäsenellä, vanhojen sääntöjen mukaan varsinaiseksi jäseneksi hyväksytyllä henkilöjäsenellä, kunniapuheenjohtajalla ja -jäsenellä sekä liiton toimihenkilöllä on liittokokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.

Muu varsinainen yhdistysjäsen voi lähettää liittokokoukseen edeltäneen kalenterivuoden lopussa todetun jäsenmääränsä mukaisesti yhden edustajan, jolla on liittokokouksessa yksi ääni yhdistyksen kutakin alkavaa 75 000 jäsentä kohden.

Varsinaisen liittokokouksen tehtävänä on

- hyväksyä liitolle strategia
- valita liiton valtuuston puheenjohtaja
- valita liiton valtuuston varsinaiset jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä
- käsitellä jäsenten tekemät sekä muut liittokokoukselle tehdyt esitykset.

9. Valtuusto

Liiton ylintä päätösvaltaa liittokokousten välisenä aikana käyttää liittokokouksen valitsema valtuusto. Valtuustoon kuuluu vähintään kymmenen (10) ja enintään kolmekymmentä (30) jäsentä. Jokaiselle jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Valtuuston jäsenten tulee olla sellaisen Kuluttajaliiton jäsenenä olevan yhdistyksen jäseniä, jolla on liittokokouksessa vähintään yksi ääni. Kustakin tällaisesta yhdistyksestä voidaan valtuuston jäseneksi valita enintään yksi valtuutettu ja tämän henkilökohtainen varajäsen.

Mikäli liiton valtuuston puheenjohtaja tulee pysyvästi estyneeksi hoitamaan tehtävänsä, eroaa tehtävästään tai joutuu luopumaan muulla tavoin tehtävästään kesken toimikautensa, liiton valtuusto valitsee hänelle seuraajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Valtuusto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Liiton hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ei voi toimia valtuuston puheenjohtajana eikä varapuheenjohtajana. Valtuuston toimikausi on kaksi vuotta. Valtuuston jäsenet valitaan joka toinen vuosi järjestettävässä liittokokouksessa.

Valtuusto kokoontuu kevätkokoukseen viimeistään kesäkuun 30 päivänä ja syyskokoukseen viimeistään joulukuun 31 päivänä. Valtuuston tulee kokoontua ylimääräiseen kokoukseen, jos valtuutetut niin päättävät tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai sellainen osa valtuuston jäsenistä, joilla on vähintään yksi kuudesosa (1/6) valtuuston kokonaisuusmäärästä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään kymmenen (10) päivää ennen kokousta kirjallisena tai sähköpostitse kullekin valtuuston jäsenelle.

Valtuuston kokoukseen voidaan osallistua hallituksen, valtuuston tai liittokokouksen niin päättäessä myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. **Valtuuston kokous voidaan pitää ilman kokouspaikkaa hallituksen, valtuuston tai liittokokouksen niin päättäessä. Tällöin jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.**

Valtuuston kokouksessa jokaisella jäsenellä on sama määrä ääniä kuin sillä yhdistyksellä, jonka edustajana hänet valittiin valtuustoon, oli ääniä valtuuston valinneessa liittokokouksessa. Valtuuston päätökseksi tulee se mielipide, jota yli puolet annetuista äänistä on kannattanut. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa, muissa asioissa puheenjohtajan mielipide.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet valtuuston muista jäsenistä ovat saapuvilla.

Valtuuston kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- esitetään vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tai muista kertomusten perusteella aiheellisiksi katsotuista toimita
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Valtuuston syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- päätetään kuluttajayhdistysten sekä muiden varsinaisten yhdistysjäsenten jäsenmaksujen suuruudesta seuraavaksi kalenterivuodeksi
- vahvistetaan toimintasuunnitelma sekä talousarvio seuraavalle kalenterivuodelle
- valitaan valtuuston varapuheenjohtaja syyskokousten väliseksi toimikaudeksi valtuuston jäsenten keskuudesta
- valitaan hallituksen puheenjohtaja
- valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet sekä yleisvarajäsenet
- päätetään tilintarkastajille maksettavista palkkioista tai vastaavista korvauksista
- valitaan liiton kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa. Tilintarkastajaksi voidaan valita myös yhteisö, jolloin yhteisön piiristä nimetään tilintarkastajat kuten edellä on mainittu;
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat

10. Hallitus

Liiton hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja vähintään neljä (4) ja enintään kuusi (6) muuta jäsentä. Lisäksi hallitukseen kuuluu vähintään kaksi (2) ja enintään kolme (3) yleisvarajäsentä.

Hallituksen puheenjohtajan, jota kutsutaan myös liiton puheenjohtajaksi sekä hallituksen muut jäsenet ja heidän yleisvarajäsenensä valitsee liiton valtuusto: Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta. Toimikaudet alkavat valinnat suorittaneesta syyskokouksesta ja päättyvät kahden vuoden kuluttua pidettävään vastaavaan kokoukseen. Hallitus valitsee keskuudestaan yhden (1) tai kaksi (2) varapuheenjohtajaa.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet hallituksen muista jäsenistä ovat saapuvilla.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan, tai hänen estyneenä ollessaan, varapuheenjohtajan kutsusta.

Hallituksen tehtävänä on muun muassa

- johtaa liiton toimintaa sekä panna toimeen liittokokouksen ja valtuuston päätökset
- hoitaa liiton varoja ja muuta omaisuutta sekä huolehtia kirjanpidosta ja tilinpäätöksen valmistamisesta
- edustaa liittoa ulospäin
- päättää liiton jäsenyyksistä muissa järjestöissä
- laatia vuosittain liiton vuosikertomus ja ehdotus toimintasuunnitelmaksi sekä talousarvioksi
- päättää vuosittain vanhojen sääntöjen mukaan hyväksytyjen varsinaisina jäseninä olevien henkilöjäsenten ja tukijäsenten jäsenmaksun suuruudesta
- valita ja erottaa liiton operatiivisesta johtamisesta vastaava toimihenkilö sekä ottaa ja erottaa liiton toimihenkilöt, joiden työsuhte on voimassa toistaiseksi
- pitää jäsenluetteloa
- kutsua koolle liittokokous ja valtuuston kokous sekä valmistella näissä kokouksissa käsiteltävät asiat
- asettaa alaisuuteensa tarpeellisia valio- ja toimikuntia valmistelevaan ja hoitamaan ne asiat, jotka hallitus sille antaa.

Hallituksen asettamien valio- ja toimikuntien sekä toimiston tehtävistä ja työnjaosta määrätään hallituksen vahvistamassa ohjesäännöissä taikka hallituksen erikseen antamilla päätöksillä.

11. Nimen kirjoittaminen

Liiton nimen kirjoittavat liiton puheenjohtaja, liiton hallituksen varapuheenjohtajat ja hallituksen määräämät toimihenkilöt aina kaksi yhdessä.

12. Tilikausi ja tilintarkastus

Liiton tilikausi ja toimintavuosi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös tarpeellisine asiakirjoinaan on jätettävä maaliskuun 15. päivään mennessä tilintarkastajille, joiden on kuukauden kuluessa annettava lausuntonsa hallitukselle valtuuston kevätkokoukselle esitettäväksi.

13. Liitosta eroaminen

Jäsen voi erota liitosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla liittokokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. **Liiton hallitus voi päättää, että tukijäsenen ilmoituksen eroamisesta voi tehdä myös muuten todisteellisesti ja että Kuluttajaliitto ry:n hallituksen nimeämä Kuluttajaliiton toimihenkilö voi ottaa vastaan tukijäsen ilmoituksen eroamisesta.**

14. Liitosta erottaminen

Liiton hallitus voi erottaa jäsenen liitosta, jos jäsen on jättänyt erääntyneen jäsenmaksunsa maksamatta tai muuten jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on liittoon liittymällä sitoutunut tai on menettelyllään liitossa tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut liittoa tai ei enää täytä laissa taikka liiton säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

15. Sääntömuutokset

Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia ainoastaan liittokokouksen päätöksellä. Muutosehdotus hyväksytään, jos sitä kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) äänestyksestä annetuista äänistä. Sääntöjen muutosasian esille tulosta on mainittava kokouskutsussa.

16. Liiton purkaminen

Liiton purkamisesta voi päättää ainoastaan liittokokous. Purkamista koskeva ehdotus hyväksytään, jos sitä kannattaa vähintään viisi kuudesosaa (5/6) äänestyksessä annetuista äänistä.

Jos liitto on päättänyt purkautua, hallituksen jäsenet toimivat selvitysmiehinä, ellei liittokokous määrää erikseen yhtä tai useampaa selvitysmiestä.

Liiton purkautuessa tai tullessa lakkautetuksi sen jäljellä olevat varat käytetään liiton tarkoituksen edistämiseen purkautumisesta päättävän liittokokouksen tarkemmin päättävällä tavalla.

Liitolle lahjoitettujen tai testamentattujen varojen käytöstä päätettäkään edellisen momentin mukaisesti, ellei lahjoittaja tai testamenttaaja ole nimenomaan toisin määrännyt.

~~17. Saavutetut jäsenoikeudet~~

~~Saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.~~

~~Siirtymäsäännös~~

~~Edellisessä liittokokouksessa valitun hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu siihen saakka, kun liiton valtuusto on valinnut liitolle uuden hallituksen.~~